

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/226/2019
Identifikačné číslo spisu: 5116229166
Dátum vydania rozhodnutia: 28.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5116229166.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovak Telekom, a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 28, IČO: 35 763 469, zastúpeného JUDr. Petrom Škerlíkom, advokátom, so sídlom v Dolnom Kubíne, J. Ťatliaka 2051/8, proti žalovanému V. Q., bývajúcemu vo W., W. XX, o zaplatenie 314,94 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 40 Csp 106/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. júna 2019, sp. zn. 10 Co 65/2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Žalobou, doručenou súdu dňa 16. novembra 2016, sa žalobca domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť mu sumu 314,94 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 314,94 eur od 06. septembra 2016 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 40 Csp 106/2016-75 z 28. marca 2017 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 260 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 260 eur od 06. septembra 2016 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 65,12 %. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) uznesením č. k. 10 Co 315/2017-107 z 28. februára 2018 rozsudok súdu prvej inštancie ponechal nedotknutý vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 260 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej istiny od 06. septembra 2016 do zaplatenia, vrátane lehoty splatnosti. Rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po čiastočnom zrušení rozsudku, preto predmetom konania zostal len nárok žalobcu na zaplatenie istiny vo výške 54,94 eur s príslušenstvom a to na základe ustanovenia bodu 3. dodatku k zmluve, uzavretého medzi žalobcom a žalovaným dňa 20. októbra 2014, a to z dôvodu, že žalovaný počas doby viazanosti neuhradil svoje zmluvné záväzky, t. j. že žalovaný neuhradil dojednanú cenu jemu poskytnutých služieb zo strany žalobcu.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 20. novembra 2018, sp. zn. 40 Csp 106/2016 v zbytku žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65,12 %. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že je nepochybné, že žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a od spotrebiteľských zmlúv, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute ako i povinnosti zaplatiť jednorazové poplatky podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne, ako spotrebiteľská zmluva upravená. Vzťah medzi OZ a zákonom má povahu vzťahu všeobecného predpisu (lex generalis) a osobitného predpisu (lex specialis). Bolo tiež nepochybné, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 OZ). Súd prvej inštancie sa teda zaoberal otázkou (ne)prijateľnosti dojednaní predmetnej zmluvnej podmienky, na základe ktorej si žalobca uplatňoval právo na zaplatenie sumy 54,94 eur. Vo svojom rozhodnutí konštatoval, že práve zmluvné dojednanie obsiahnuté v zmluve o pripojení týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňoval význam zmluvnej pokuty a uznával jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t. j. že zmluvná pokuta obstoje aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd bol toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznievalo výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatoval preto, že žalobca ako dodávateľ nebol nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné bolo pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti (§ 53 ods. 4 písm. k) OZ). Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom. V danej veci zmluvnú pokutu tak, ako je dojednaná v zmluve, považoval súd ako neprimeranú sankciu a neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak súd v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloví, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách je neprijateľná, takáto zmluvná podmienka je v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie zo zmluvnej pokuty, a preto v tejto časti žalobu žalobcu zamietol. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal najmä z ustanovení § 43 ods. 1 písm. a/, § 43 ods. 12 písm. b/, § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách a tiež z ustanovení § 41, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 4 písm. k/, § 53 ods. 5 OZ.

3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 25. júna 2019, sp. zn. 10 Co 65/2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozsudok súdu prvej inštancie mal za vecne správne rozhodnutie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil najmä (o.i.) ustanovením § 298 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), že toto normuje len dispozíciu/možnosť konajúceho súdu vysloviť v rozsudku, ktorý

sa týka spotrebiteľského sporu, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná. Neobstojí preto odvolacia námietka o tom, že absencia takéhoto vymedzenia je vadou napadnutého rozsudku. Inými slovami, pokiaľ aj súd prvej inštancie dospeje (ako tomu bolo i v predmetnej veci) k záveru o neprijateľnosti niektorej (alebo viacerých) z dojednaných zmluvných podmienok, uvedené môže ostať v rovine prejudiciality, t. j. (súd) nemusí nevyhnutne predmetný úsudok preniesť (aj) do výrokovej časti svojho rozhodnutia. Obdobne odvolací súd považoval za potrebné odmietnuť aj tvrdenie o arbitrárnej povahe napadnutého rozhodnutia. Skonštatoval, že súd prvej inštancie podrobne vysvetlil svoje východiská (dané postulátmi spotrebiteľskej ochrany) a následne skutkové okolnosti danej veci preskúmateľným spôsobom subsumoval pod relevantné právne ustanovenia. V závere preto odvolací súd zhrnul, že predstretý opravný prostriedok nie je spôsobilý argumentačne vyvrátiť záver o absencii individuálneho dojednanja zmluvnej pokuty a o znevýhodnenom postavení spotrebiteľa, založenom práve týmito zmluvnými dojednaniami.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť a dôvodnosť videl v tom, že súdy nesprávnym procesným postupom mu znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP v súvislosti s § 431 CSP). Konkrétne namietal to, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, javí sa arbitrárnym, nepredvídateľným a nepresvedčivým, a že odvolací súd sa s niektorými zásadnými argumentmi nevysporiadal. Namietal i to, že odvolací súd nenariadil pojednávanie a zdôvodnil to len ustanovením § 385 ods. 1 CSP, tým pádom ani nezopakoval, či nedoplňil dokazovanie, čo dovolateľ považoval za nesprávny postup. V rámci námietky spomenul i nesprávne právne posúdenie súdu pri rozhodovaní, konkrétne, že súdy nesprávne právne posúdili zmluvnú pokutu ako neprijateľnú podmienku. Žalobca tiež namietal, že súd prvej inštancie mal upozorniť na svoj názor a mal vo výroku rozhodnutia uviesť konkrétne ustanovenie, čo považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na to poukázal na znenie dôvodovej správy, k novele bývalého Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a uviedol, že dôvodová správa vo vzťahu k novému ustanoveniu § 153 ods. 4 OSP uvádza, že súd nemusí vyhlasať uznesenie o začatí konania, ak mieni ex officio určiť v začatom konaní, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná, ale musí však umožniť účastníkovi vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aby tak dosiahol svoje rozhodnutie predvídateľným, inak by v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky odňal dodávateľovi možnosť konať pred súdom. Dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 Co 65/2019 z 25. júna 2019 v obidvoch výrokoch a súčasne zrušil aj rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 40 Csp 106/2016-120 z 20. novembra 2018, v jeho prvom výroku a v časti súvisiaceho výroku o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi náhradu trov v rozsahu 34,88 %, a aby podľa § 450 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

7. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012, 1 Cdo 18/2018, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

9. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov civilného procesu osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania ako riadneho opravného prostriedku, ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, ide v prípade dovolania o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Právna úprava vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť a mimoriadnosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 109/2018, 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 6 Cdo 107/2012 a 8 Cdo 67/2017).

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

11. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

12. V danom prípade žalobca podľa obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu namietal dovolateľ viaceré skutočnosti (viď bod 4. tohto rozhodnutia), ku ktorým je potrebné sa jednotlivo vyjadriť.

13. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd uvádza nasledovné. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP, dovolací súd uvádza, že znakmi vady zmätočnosti konania podľa tohto ustanovenia sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentami a dôkaznými návrhmi strán avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentami procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď tiež II. ÚS 76/07).

15. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu než je zmätočnosť, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K uvedenej námietke nepreskúmateľnosti a nedostatku v odôvodnení rozhodnutí súdov nižšej inštancie, dovolací súd odkazuje na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dňa 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie

dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Od tohto stanoviska dovolací súd aj za účinnosti CSP (§ 420 písm. f/ CSP) nevidí dôvod sa odkloniť.

16. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci, to, ako súd viedol spor, znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 217/2018, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu.

17. Pokiaľ ide o odňatie možnosti konať pred súdom, „Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom“ R 37/1993. „Ak súd v priebehu konania nevykonal všetky dôkazy navrhované účastníkmi, resp. vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ OSP nie je prípustné, lebo nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom a za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení“ R 125/1999.

18. Dovoláním napádaný rozsudok podľa názoru dovolacieho súdu uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, obsah odvolania i právne predpisy a úvahy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení.

19. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. V danom prípade ale odvolací súd aj vysvetlil ďalšie svoje úvahy, prečo považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne.

20. Ani za účinnosti CSP nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu prípadne spočíva na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017), čo žalobca tiež namieta vo svojom dovolaní (viď bod 4. tohto rozhodnutia). Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

21. Dôvodom, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je tiež nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu, čo namieta vo svojom dovolaní žalobca. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 125/1999 a R 42/1993.

22. Aj z pohľadu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) je potrebné konštatovať, že dovolateľovi sa dostalo v konaniach pred súdmi oboch inštancií kontradiktórneho procesu. V rôznych štádiách súdneho konania mal možnosť predkladať argumenty, ktoré považoval za relevantné pre svoj prípad. Faktické a právne zdôvodnenie rozsudkov nižších súdov boli primerane obsiahle. Nebolo teda možné prísť k záveru, že by sa odvolací súd nezaoberal argumentami dovolateľa (porovnaj Bochan proti Ukrajine, č. 7577/02, § 84, 3. máj 2007).

23. Pokiaľ ide o kvalitu odôvodnenia, jeho jasnosť a zrozumiteľnosť, z hľadiska práv strany konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Z ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady

spravodlivého súdneho procesu, (napríklad rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I), podľa ktorej rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument zo strany sporových strán konania bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higgins a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I), tiež Van de Hurk v. Holandsko, sťažnosť č. 16034/90, rozsudok z 19. apríla 1994, Ruiz Torija c. Španielsko, sťažnosť č. 18390/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko, sťažnosť č. 18064/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303).

24. Koncept spravodlivého konania vyžaduje, aby odvolací súd, ktorý sa stotožnil s dôvodmi pre svoje rozhodnutie, či už tým spôsobom, že prevzal dôvody nižšieho súdu, alebo inak, adresoval znovu v skutočnosti zásadné otázky a argumenty, ktoré mu boli v rámci odvolacieho konania predložené. (Helle proti Fínsku, 19 december 1997, § 60, Reports of Judgments and Decisions 1997 VIII, a Hansen proti Nórsku, č. 15319/09, § 60, 2 október 2014).

25. Žalobca namieta i to, že odvolací súd nenariadil pojednávanie a zdôvodnil to len ustanovením § 385 ods. 1 CSP, tým pádom ani nezopakoval, či nedoplnil dokazovanie, čo dovolateľ považoval za nesprávny postup.

25.1. Ustanovenie § 385 ods. 1 CSP uvádza, že na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

25.2. Z uvedeného a contrario vyplýva, že odvolací súd, ak nepovažuje za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nemusí pojednávanie nariaďovať. V danom prípade sa odvolací súd plne stotožnil so zisteným skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, považoval ho za dostatočný, a stotožnil sa aj s právnym názorom súdu prvej inštancie, takže nepovažoval za potrebné pojednávanie na odvolacom súde nariaďovať. Z uvedeného je teda zrejmé, že ani predmetná časť námietky nevyvoláva účinky prípustnosti dovolania žalobcu podľa dovolacieho dôvodu § 420 písm. f/ CSP.

26. V závere je potrebné uviesť a vyjadriť sa ešte k jednému bodu námietky, ktorú dovolateľ uplatnil v rámci dovolacieho dôvodu § 420 písm. f/ CSP. Vo svojom dovolaní uviedol, že súd prvej inštancie mal upozorniť na svoj názor a mal vo výroku rozhodnutia uviesť konkrétne ustanovenie, čo považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal na znenie dôvodovej správy, k novele bývalého Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a uviedol, že dôvodová správa vo vzťahu k novému ustanoveniu § 153 ods. 4 OSP uvádza, že súd nemusí vyhlasovať uznesenie o začatí konania, ak mieni ex officio určiť v začatom konaní, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná, ale musí však umožniť účastníkom vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aby tak dosiahol svoje rozhodnutie predvídateľným, inak by v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky odňal dodávateľovi možnosť konať pred súdom.

26.1. K tejto časti námietky je dôležité uviesť primárne to, že predmetné konanie (podanie žaloby dňa 16. novembra 2016) začalo v čase, kedy do účinnosti vstúpil (01. júla 2016) už nový Civilný sporový poriadok. Dovolateľ teda v rámci svojej dovolacej námietky uvádza argumenty v súvislosti s Občianskym súdnym poriadkom, ktorý v rozhodnom čase už nebol účinný. Dovolací súd sa preto predmetnou námietkou viac nezaoberal, a to s poukazom na vyššie uvedené.

27. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia oboch súdov a ich odôvodnenia ako celok nie sú zjavne arbitrárne, nepreskúmateľné, či nepresvedčivé v takom rozsahu a do takej miery, že by súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý

proces, že by boli zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné či už s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd alebo s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, alebo v rozpore s ustanovením o odôvodňovaní rozhodnutí § 220 CSP tak, ako to má na mysli § 420 písm. f/ CSP. Taktiež ani vo veci nariadenia pojednávania (viď bod 25. a nasl. tohto rozhodnutia), ako ani vo veci uvedenia vo výroku, čo súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku (viď bod 26. a nasl. tohto rozhodnutia) dovolací súd nevidí porušenie v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, čo aj vyššie zdôvodnil.

28. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

29. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.